

Zavádění dietního stravování do brněnských školních jídelen

Mgr. Vendula Slámová
Nutriční terapeut
FN Brno

Školní stravování

- v současnosti se řídí *vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování*, ve znění pozdějších předpisů, která spadá do tzv. *školského zákona č. 561/2004 Sb.*
- v únoru 2015 byla *vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování*, ve znění pozdějších předpisů novelizována v problematice poskytování **dietního stravování** ve školní jídelně

Dietní stravování

- novela vyhlášky mj. stanovovala:
§ 2 odst. 5: *„Výběr potravin, receptury, sestavení vzorového jídelního lístku a způsob přípravy jídel vydávaných v rámci dietního stravování posoudí nutriční terapeut.“*

Dietní stravování

- na konci r. 2016 došlo k autorizaci ***návrhu vyhlášky***, *kterou se mění vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů*
- => kromě NT i **lékaři** různých specializací
- v dubnu 2017 na základě připomínkového řízení došlo k novým změnám v návrhu novelizace vyhlášky o školním stravování

Dietní stravování

- vyhláška č. **210/2017 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů:

*„Provozovatel stravovacích služeb používá při poskytování dietního stravování **receptury** schválené*

a) nutričním terapeutem,

b) lékařem se specializovanou způsobilostí v oboru ...

c) lékařem se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru ...“

- účinnost od 1. 9. 2017

~~Výběr potravin, receptury, sestavení
vzorového jídelního lístku a způsob přípravy
jidel vydávaných v rámci dietního stravování
posoudí ..~~

Dietní stravování

- dietní systém dle legislativy funguje od **školního roku 2015/2016**
- únor - září 2015 = období přechodné
- nejčastěji poskytované diety:
 - 1) bezlepková
 - 2) bezmléčná
 - 3) eliminační
 - 4) šetrící
 - 5) diabetická

Praktická část

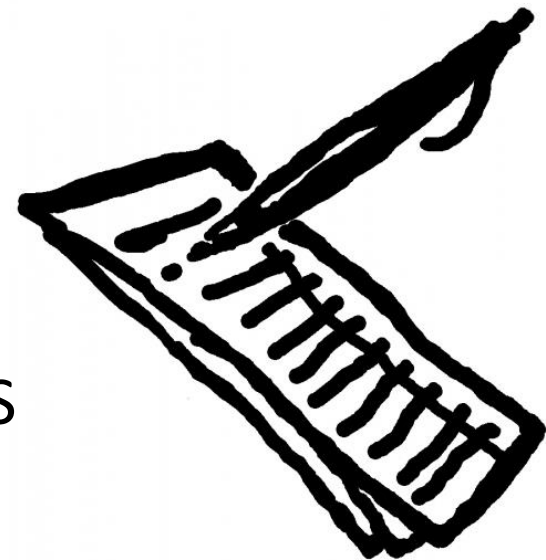
- implementace dietního stravování do školských zařízení – jednotlivé kroky
- popis výsledků dotazníkového šetření orientovaného na brněnská zařízení školního stravování
 - zkoumá jejich zkušenosti s DS
 - a pohled na problematiku DS

Implementace DS do školských zařízení

1. krok: posoudit stav provozu - především prostorové, materiální a personální podmínky
2. krok: nalézt nutričního terapeuta ke spolupráci
3. krok: posouzení provozu nutričním terapeutem, domluva podmínek spolupráce
4. krok: školení odpovědných pracovníků
5. krok: zpracovat dietní stravování do dokumentace provozu
6. krok: tvorba receptur, sestavení jídelního lístku
7. krok: další kompetence nutričního terapeuta
8. krok: pravidelné ověřování realizace DS

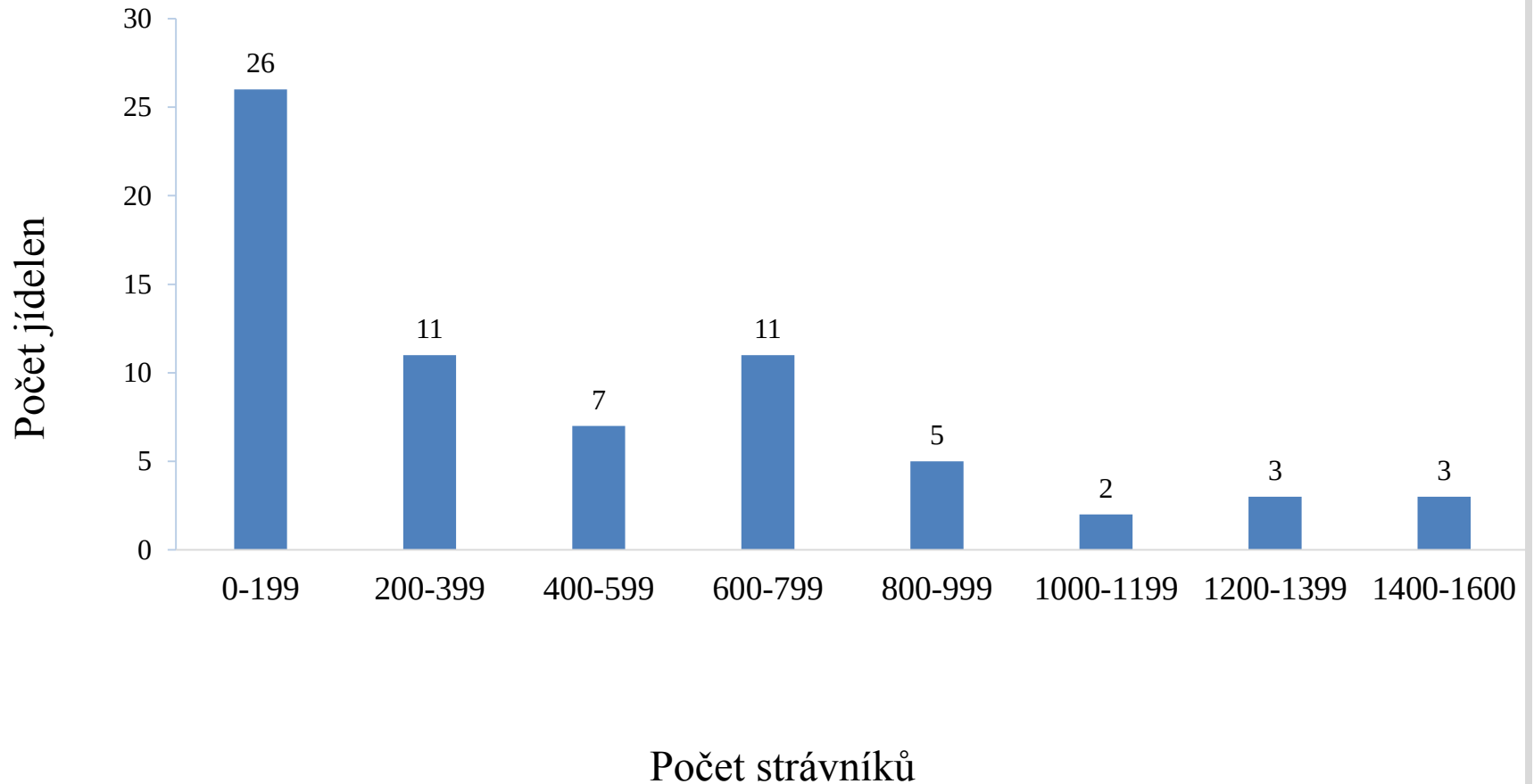
Dotazníkové šetření

- Soubor:
 - celkem osloveno 129 školních jídelen
 - ke zpracování použito 79 dotazníků
 - pouze brněnská zařízení školního stravování
 - dva soubory, dva dotazníky
 - soubor I – ŠJ spolupracující s NT z LF MU
 - soubor II
- Cíl:
 - získat informace o stavu poskytování DS v jídelnách, o činnostech, které NT v jídelně vykonává, o zkušenostech ŠJ s DS

Výsledky

Rozložení obou souborů podle počtu strážníků

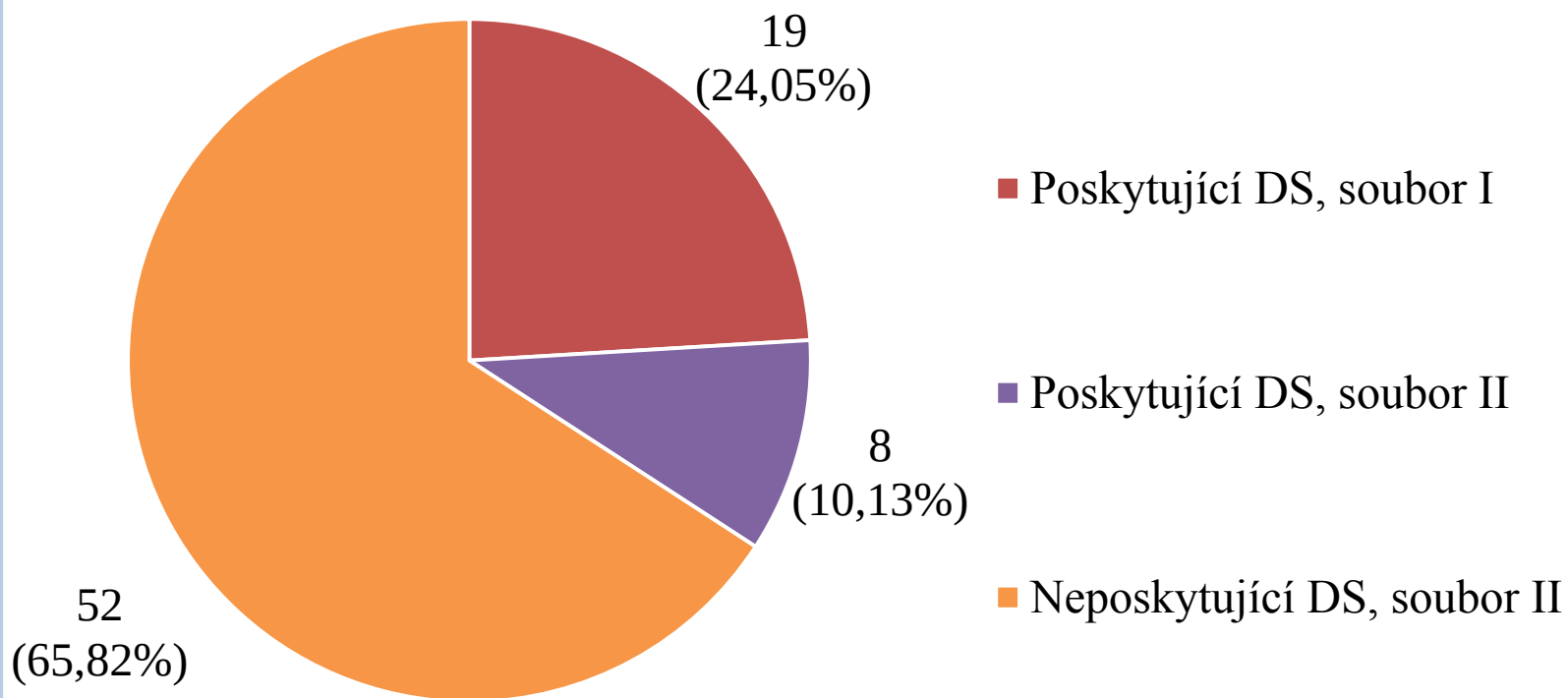
- Lze tedy konstatovat, že poskytování dietního stravování **závisí** na velikosti provozu zařízení školního stravování, resp. na počtu připravovaných obědů.

Tab. 5 Pozorované četnosti - hypotéza IV

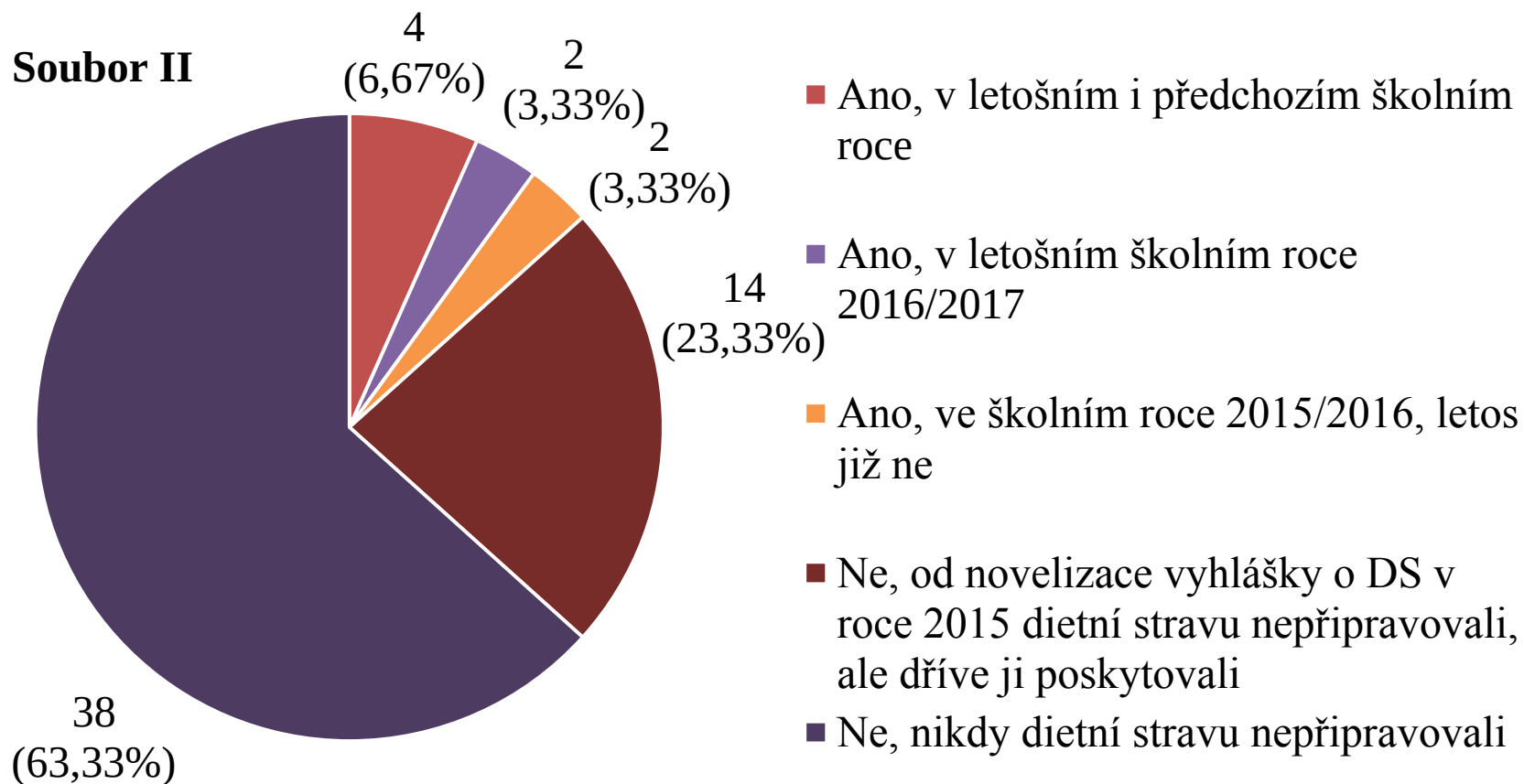
Poskytování dietní stravy	Počet porcí		
	0 až 399	400 až 799	800 a více
ANO	4 (10,8 %)	8 (44,4 %)	11 (84,6 %)
NE	33 (89,2 %)	10 (55,6 %)	2 (15,4 %)

p < 0,001

Poskytování DS během účinnosti vyhlášky

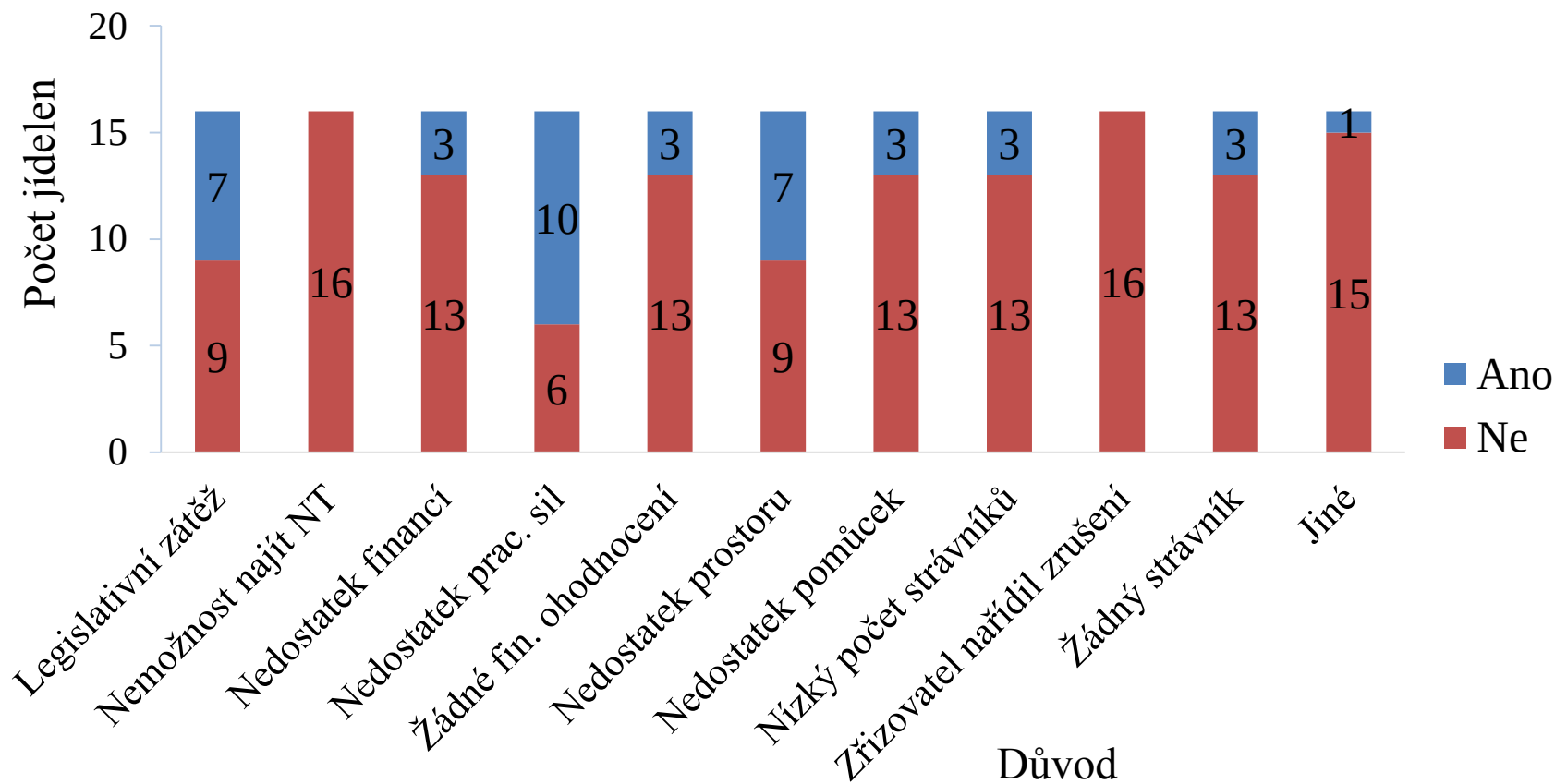

Rozložení souboru II podle poskytování dietní stravy

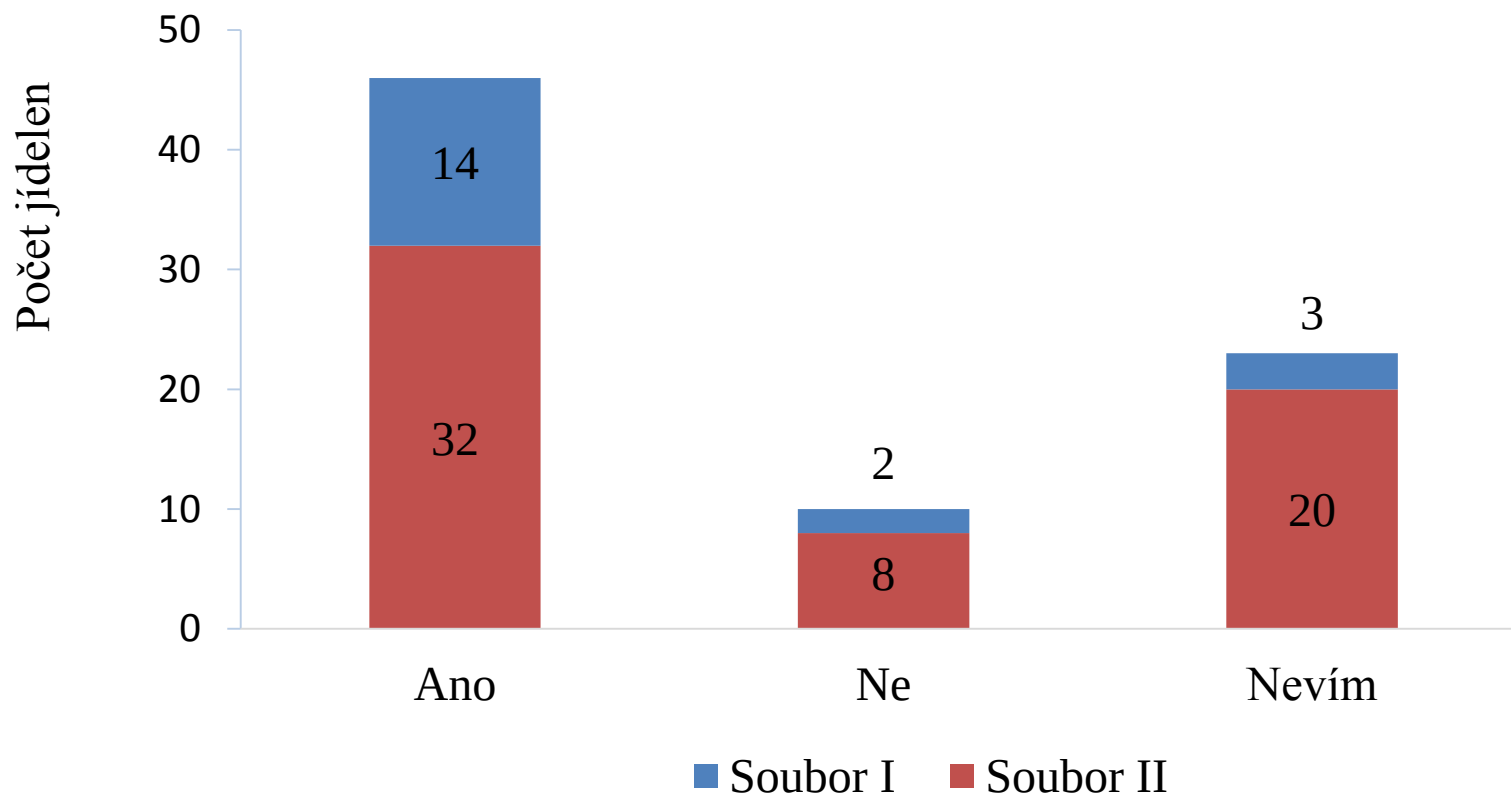

Rozložení souboru II podle důvodů zanechání poskytování dietní stravy

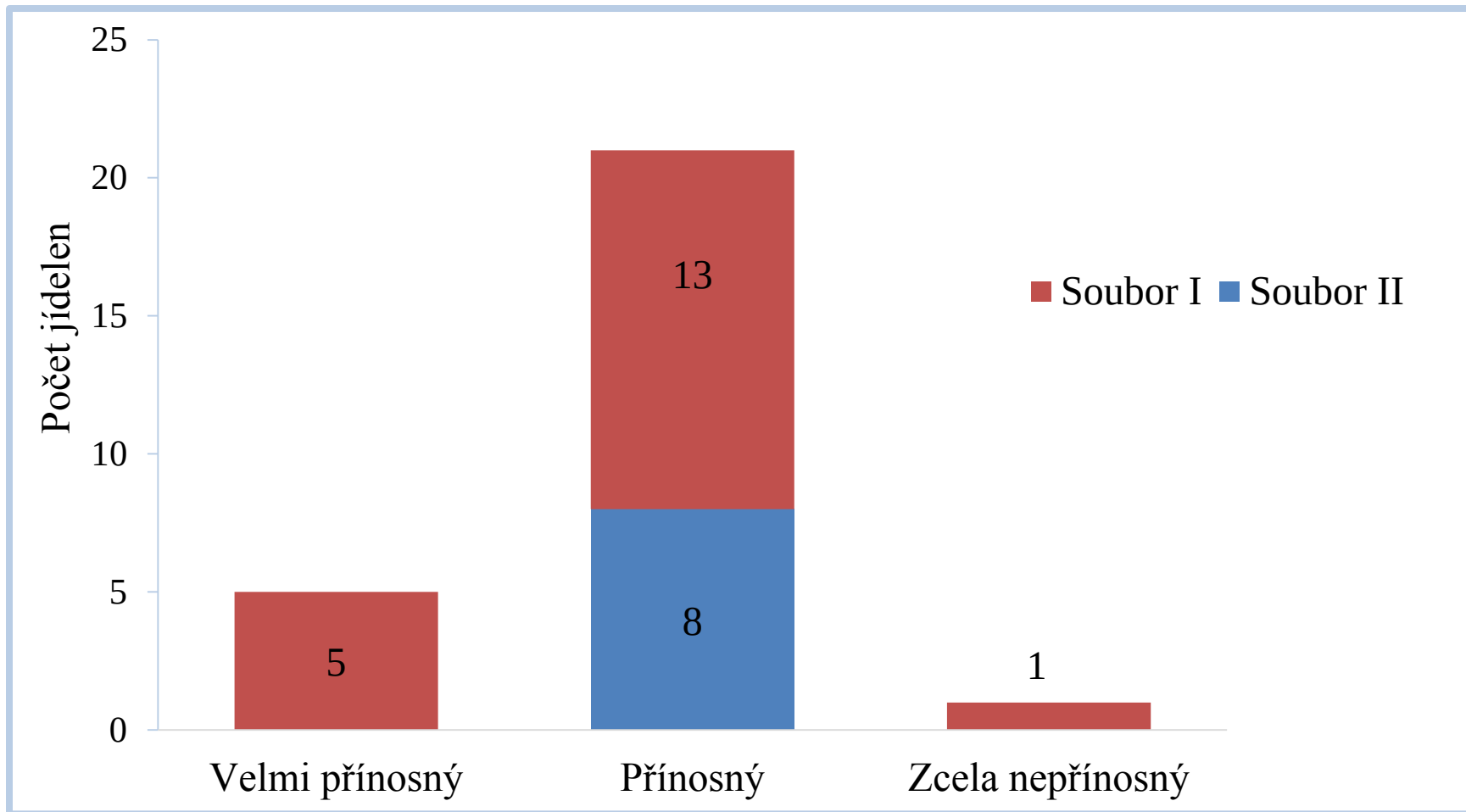
Soubor II

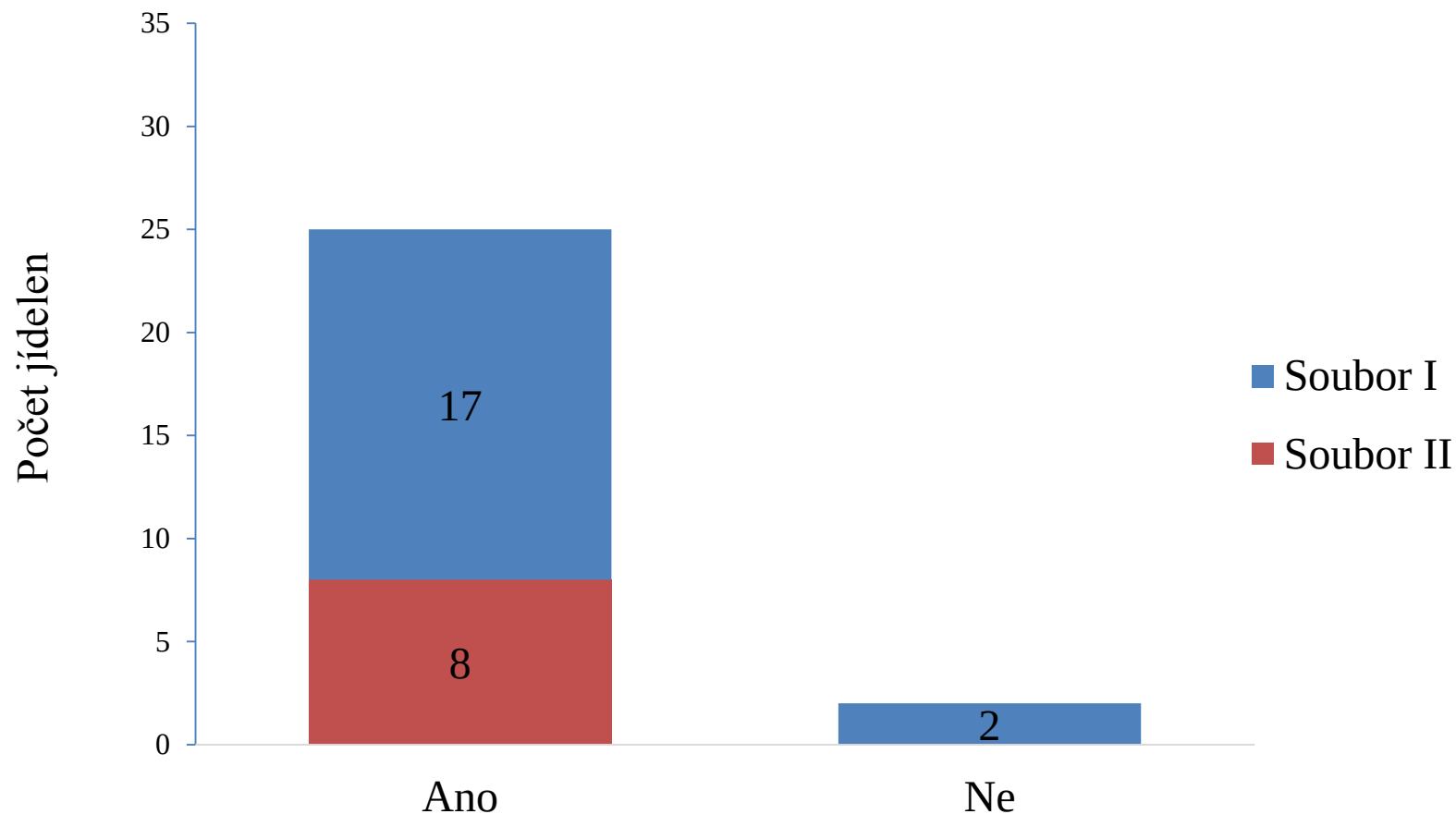
Rozložení souborů dle jejich pohledu na přínosnost spolupráce s NT

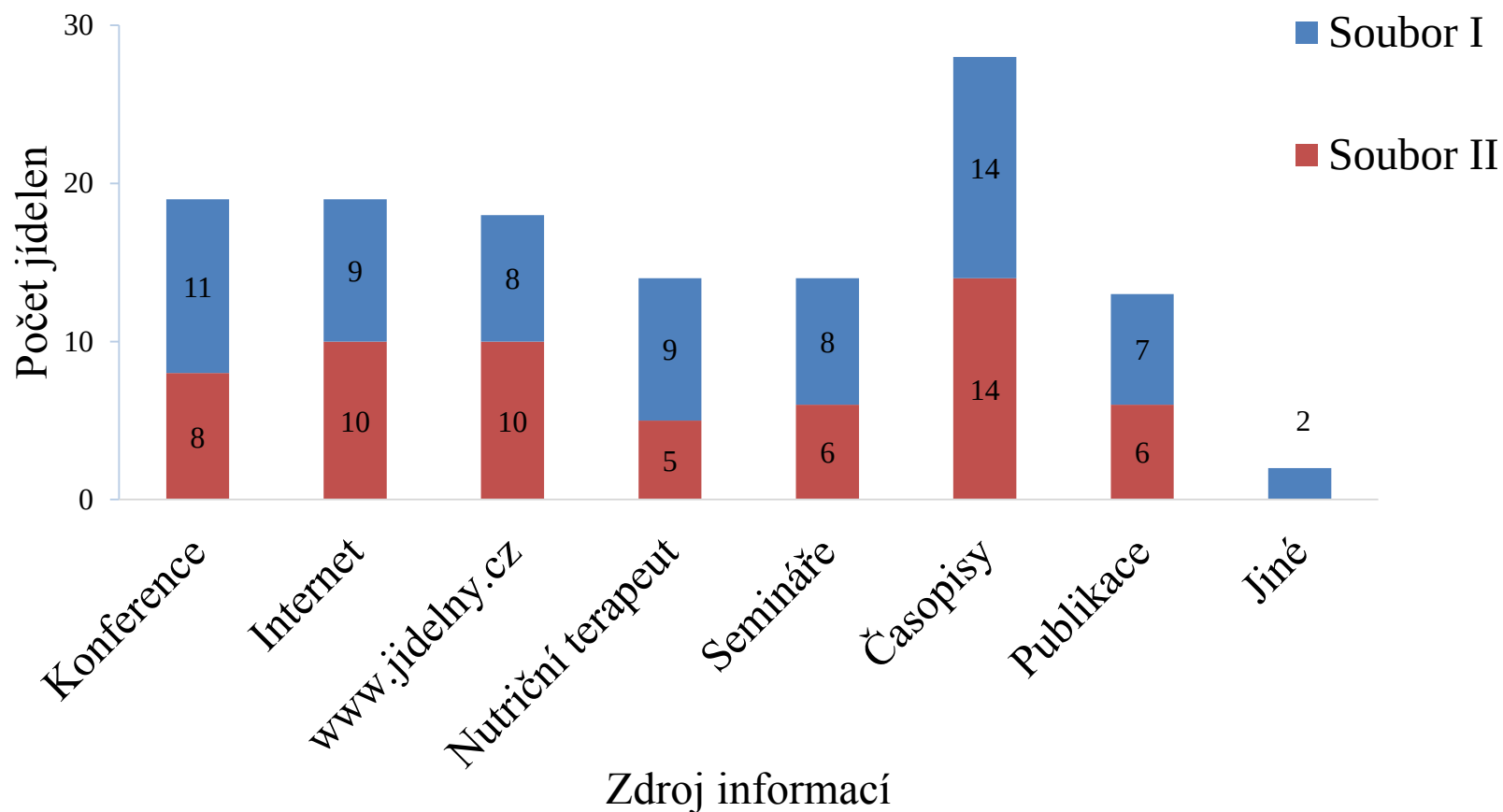
Rozložení souborů dle hodnocení přínosu NT v rámci DS

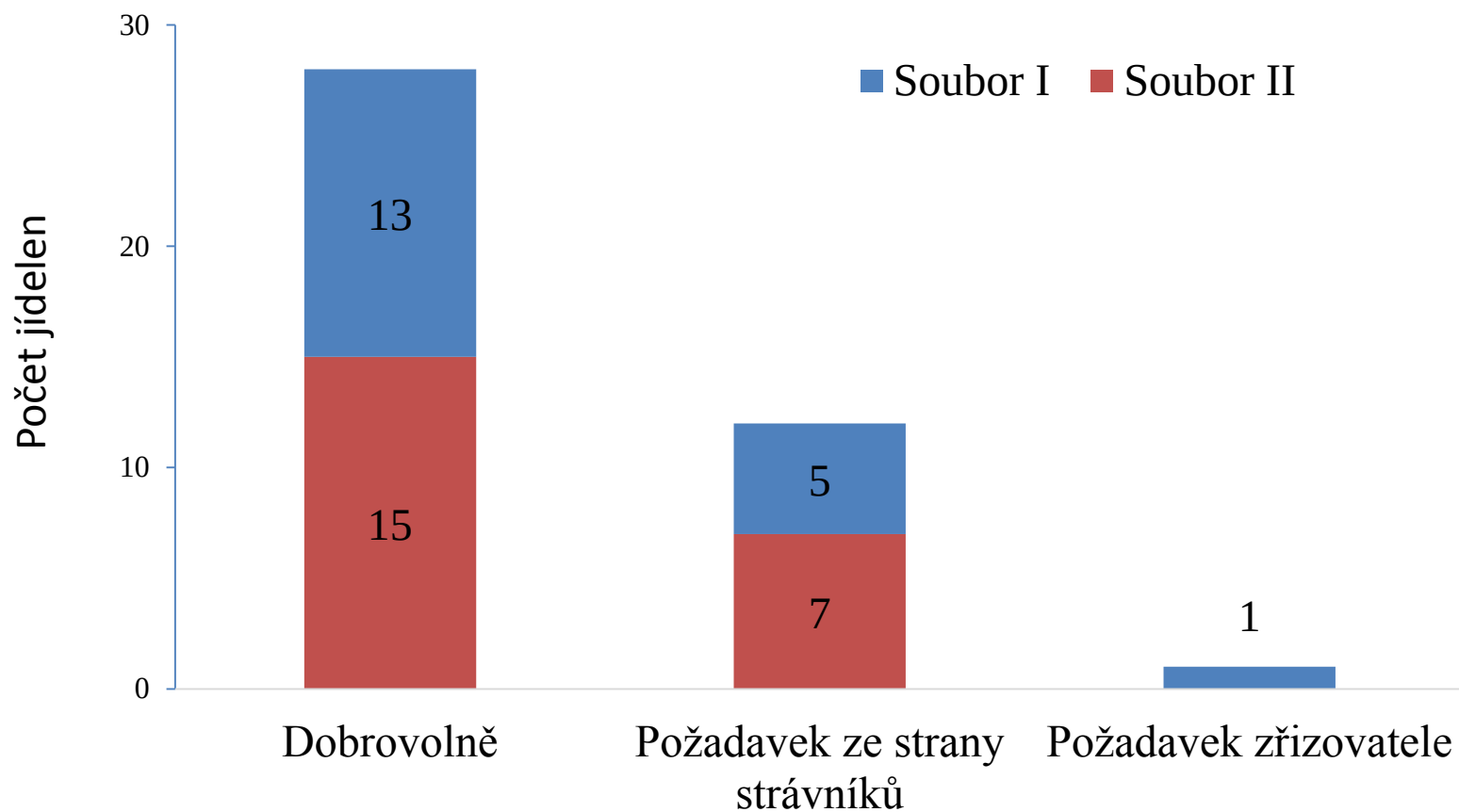
Rozložení souborů dle první spolupráce s NT

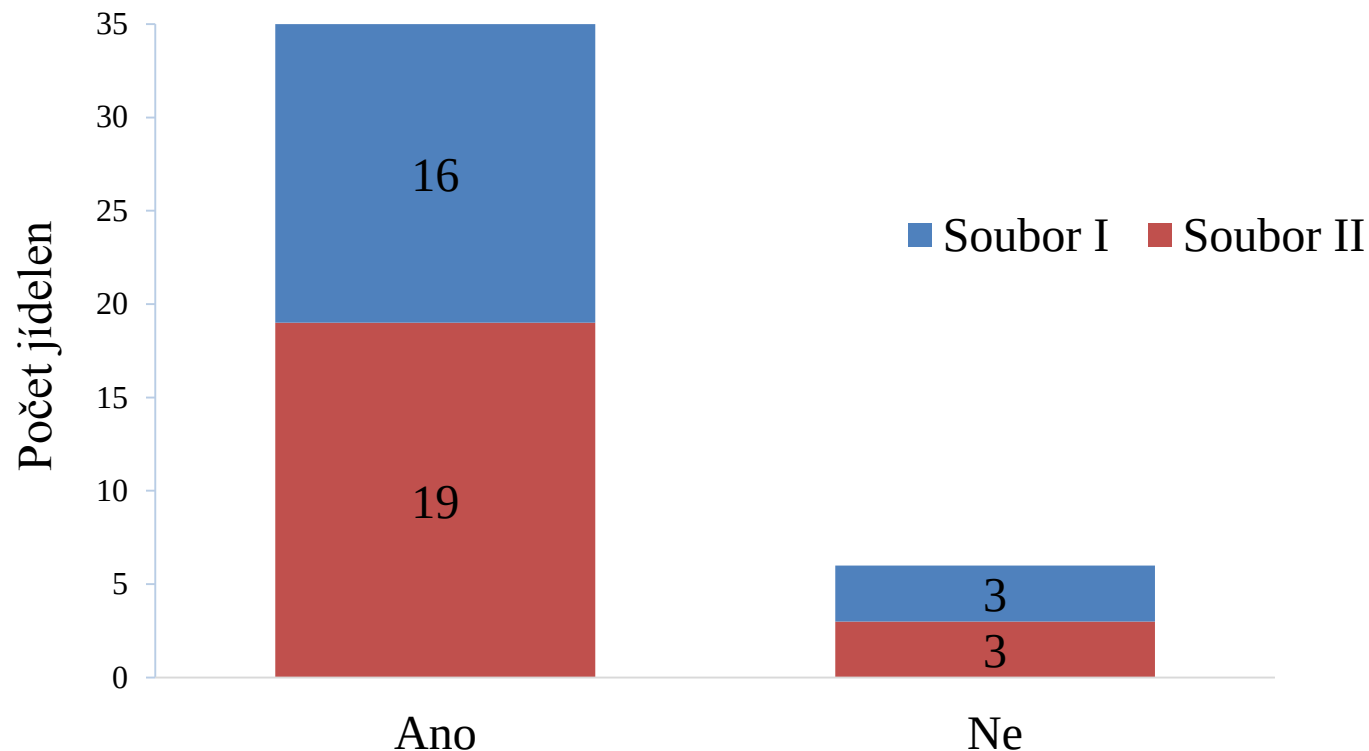
Rozložení souborů dle získávání informací o zásadách přípravy DS

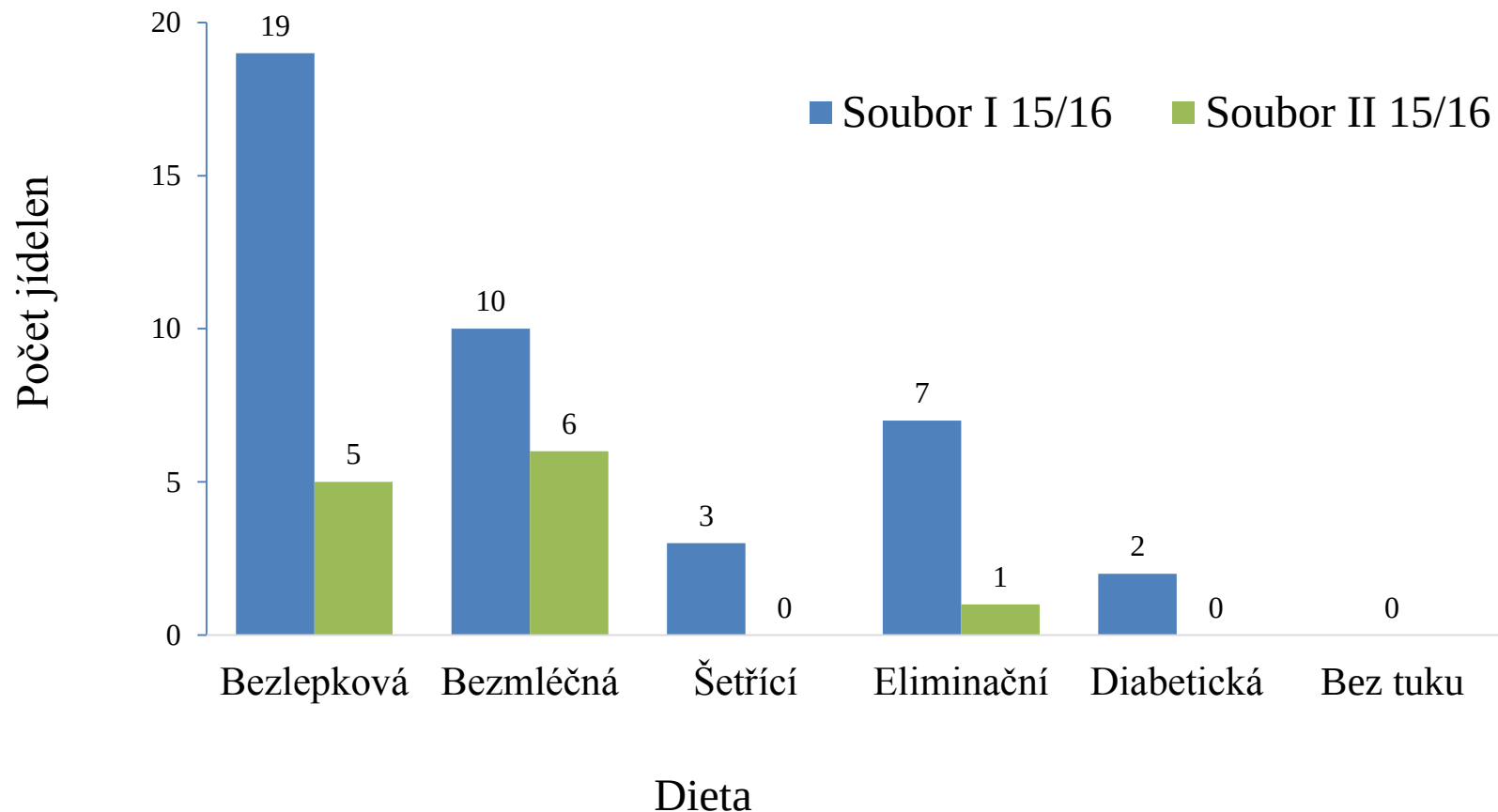
Rozložení souborů dle důvodů poskytování DS

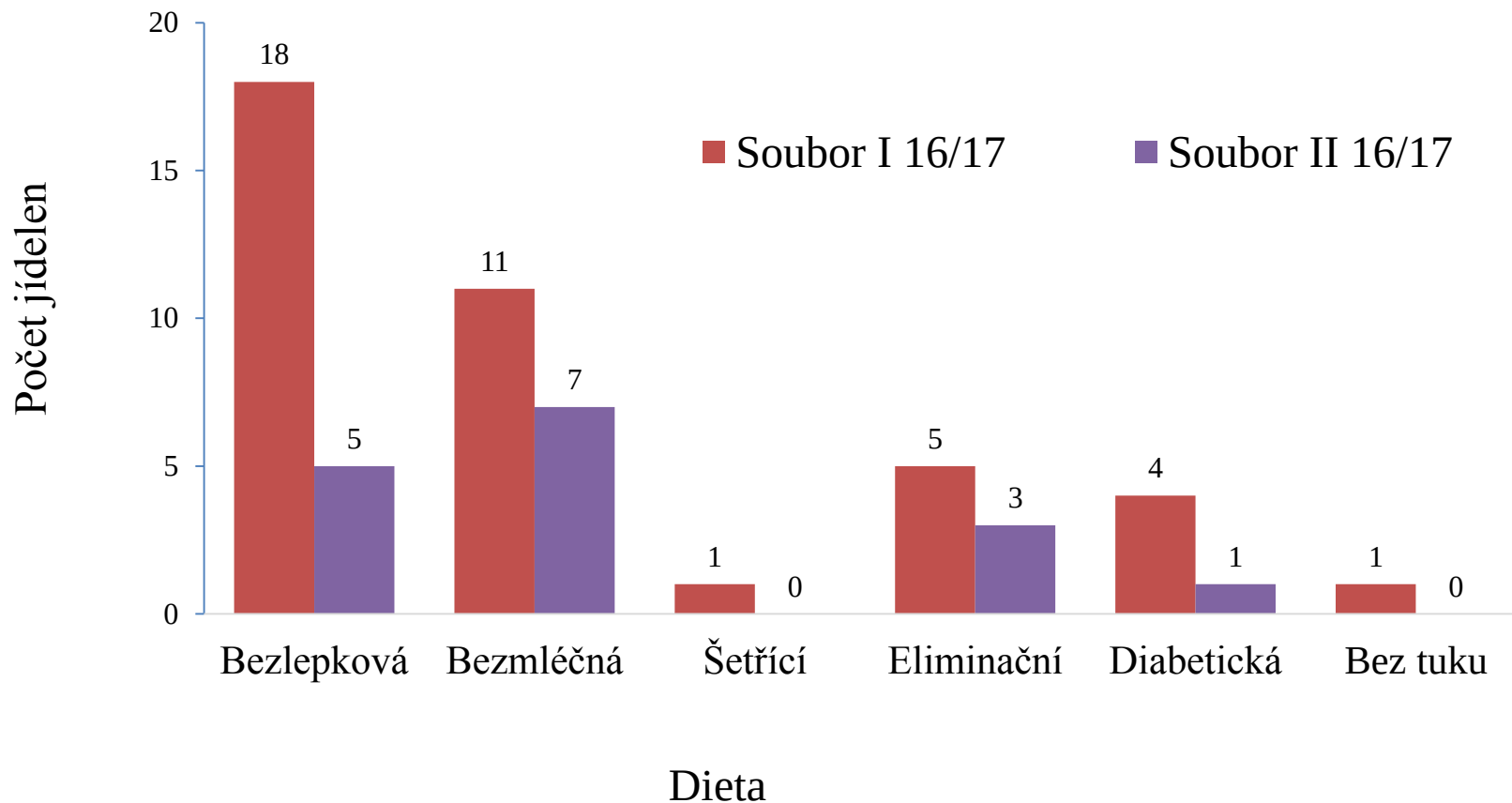
Rozložení souborů dle vaření DS před vydáním novelizace vyhlášky o DS

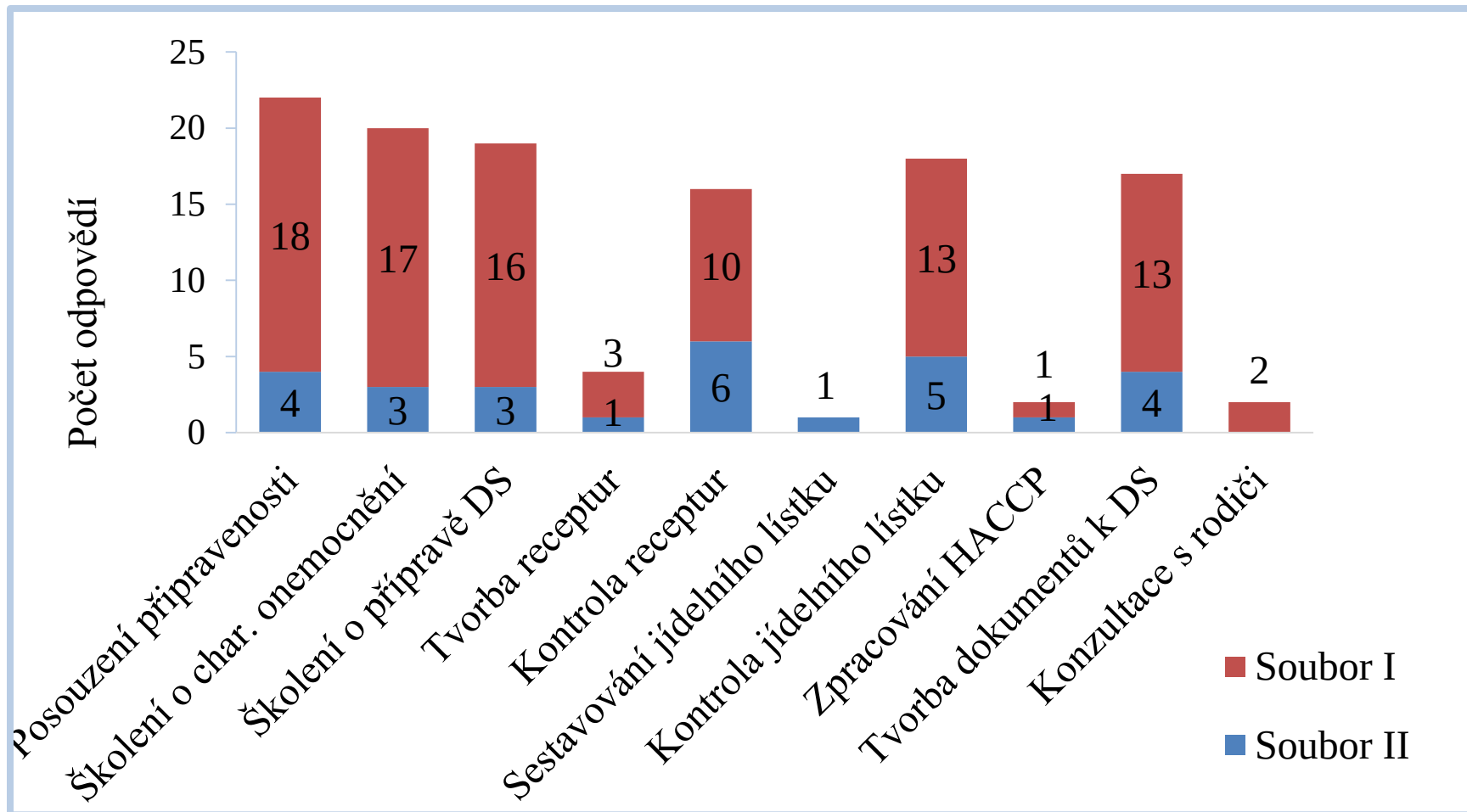
Rozložení souborů dle druhu poskytovaných diet ve šk. roce 2015/2016

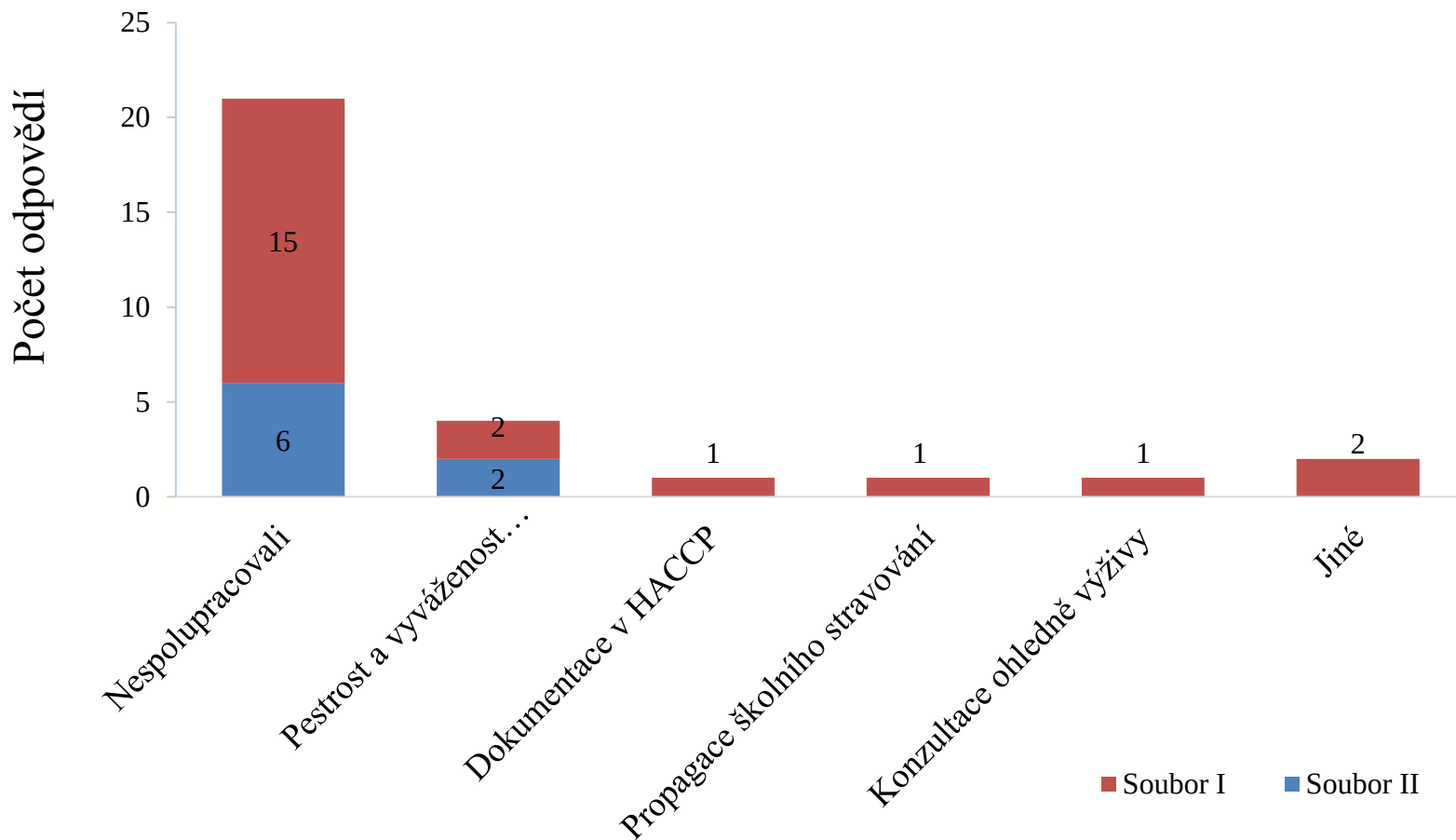
Rozložení souborů dle druhu poskytovaných diet ve šk. roce 2016/2017

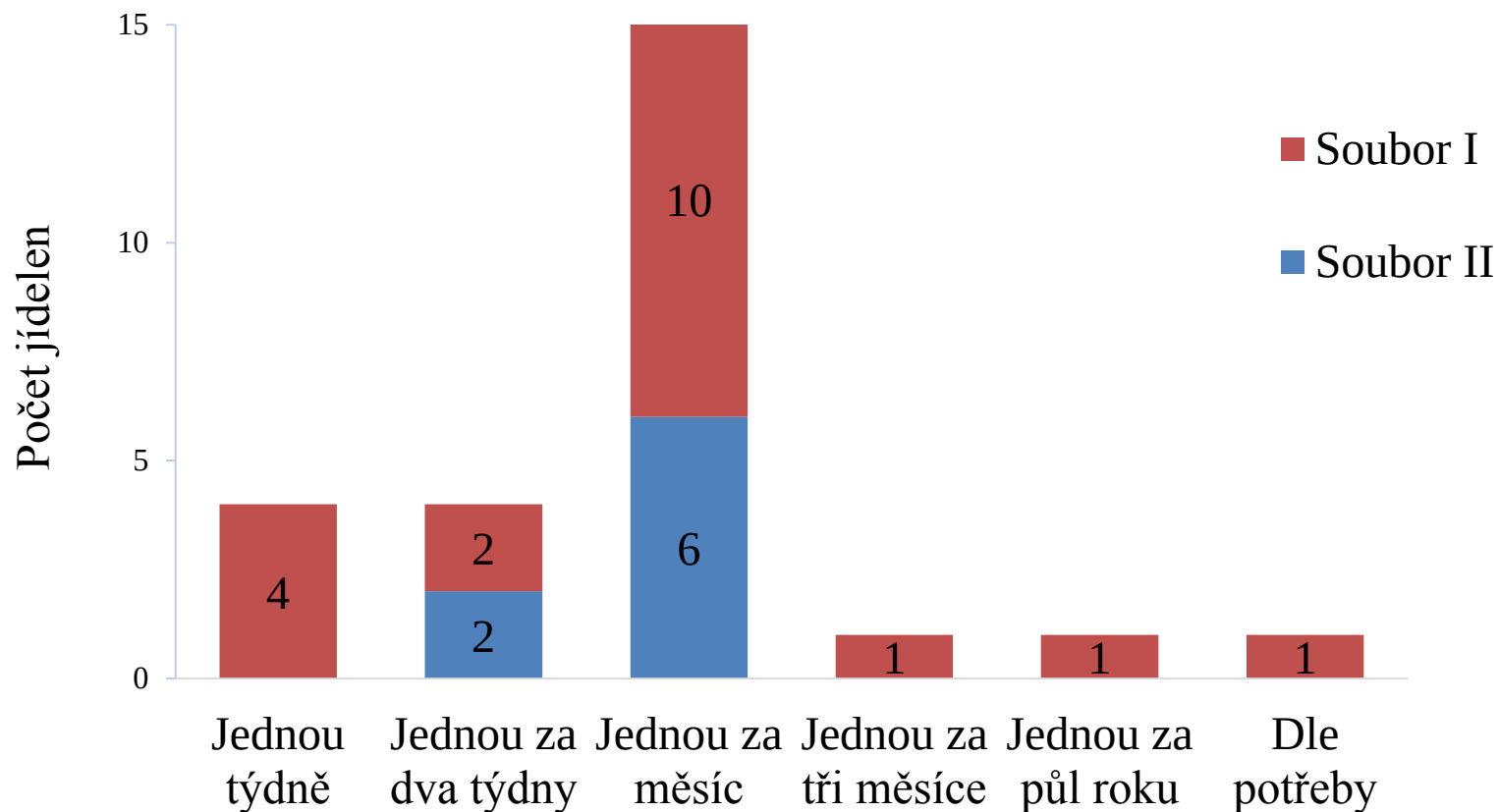
Rozložení souborů dle činností, které NT v rámci DS realizoval

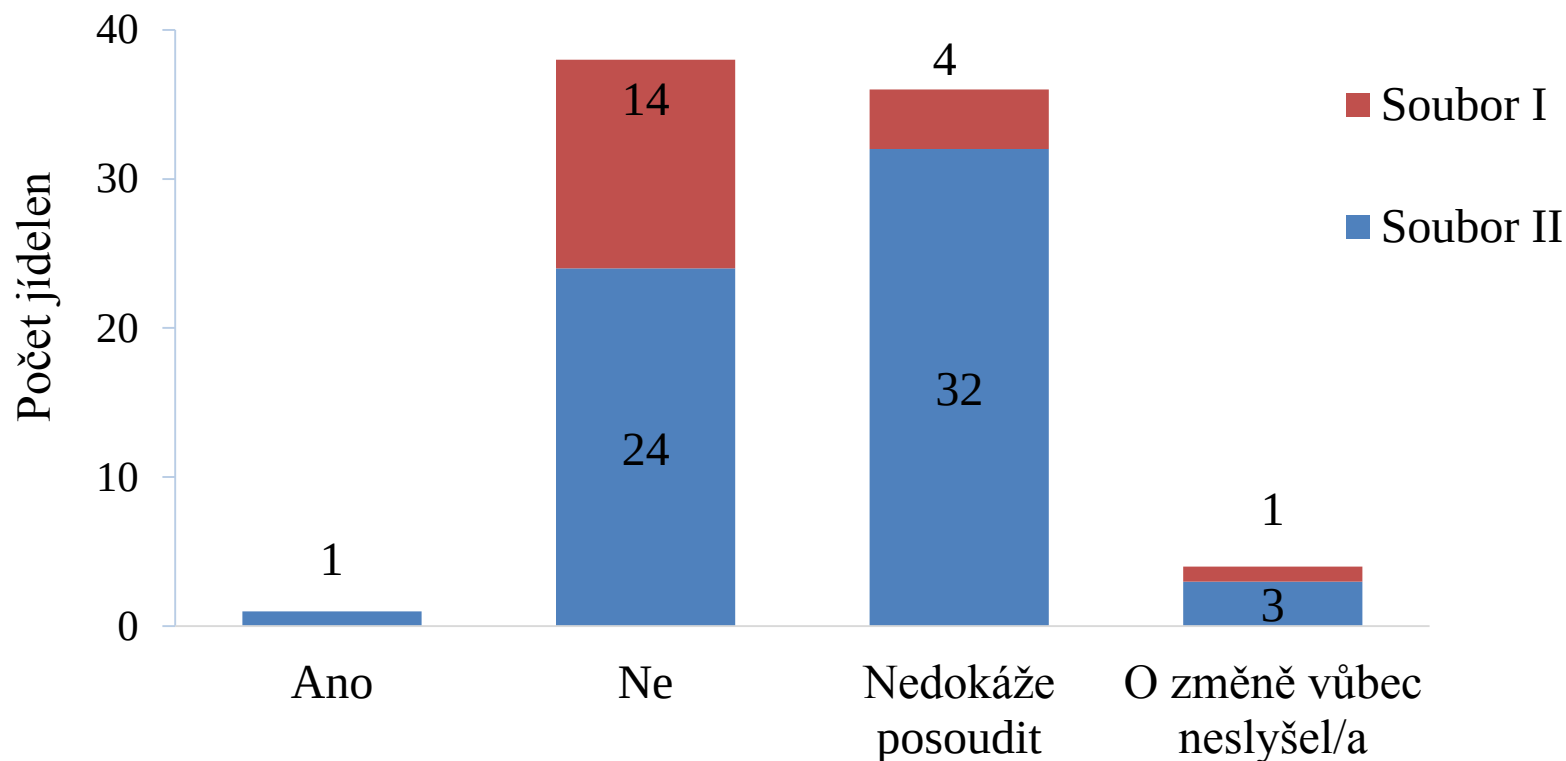
Rozložení souborů dle spolupráce s NT i v jiné oblasti než je dané vyhláškou

Rozložení souborů dle frekvence kontaktu s NT

Případná novelizace vyhlášky o DS související s lékaři různých specializací

Závěr

- dietní stravování:
 - je nedílnou součástí školního stravování, aby bylo zajištěno poskytování kvalitní a plnohodnotné stravy všem žákům, včetně těch s dietním omezením
 - dětí s dietními omezeními přibývá
 - usnadní život pracujícím rodičům těchto dětí, odpadnou jim starosti se zajištěním vhodných pokrmů pro své děti během pracovních dnů
 - **stále se vyvíjející systém** – nutno sledovat legislativu

Závěr

- vytvořený manuál kroků k realizaci DS
 - může sloužit jak pro poskytovatele DS, tak pro nutriční terapeutů
- ze zjištěných výsledků dotaz. šetření vyplývá, že:
 - nejvíce ŠJ považuje spolupráci s NT za přínosnou a pro většinu je spolupráce s NT nová
 - většina ŠJ poskytuje DS dobrovolně
 - potvrdilo se, že nejžádanější dietou je dieta bezlepková, dále dieta bezmléčná

Závěr

- činnost NT ve ŠJ není každodenní, po zavedení DS je NT spíše konzultant, pomocník
- výsledky nelze vztahovat na všechny jídelny v ČR, ale pouze na sledovaný soubor
- bylo by vhodné prozkoumat i další zařízení školního stravování poskytující DS v ČR

Děkuji za pozornost